

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: 1 Pv 94/25/8807-11
EEČ: 2-66-833-2025

Michalovce 22.04.2025

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
povolanie: bez pracovného pomeru
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b, odsek 3 písmeno a Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako zákonná zástupkyňa mal. M. K., nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX č. 139, okres XXXXX, žiačky Základnej školy s materskou školou, XXXXX okres XXXXX, ku ktorému má povinnosť dbať o jej všestranný vývoj, sústavnú a dôslednú starostlivosť o jej výchovu a výživu, vyplývajúcu z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tieto svoje zákonné povinnosti zanedbávala najmä tým, že nezabezpečila, aby školu riadne navštevovala a umožnila jej tak viesť záhaľčivý život, v dôsledku čoho mal. M. K., ako žiačka 6. ročníka, v školskom roku 2024/2025, za obdobie od 02.09.2024 do 14.01.2025, vymeškala 399 neospravedlnených vyučovacích hodín,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ XXXXX, Odboru kriminálnej polície XXXXX, vydaného pod č. ORP-6/1-VYS-MI-2025 dňa 01.02.2025 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že ako zákonná zástupkyňa mal. M. K., nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX č. 139, okres XXXXX, žiačky Základnej školy s materskou školou, XXXXX okres XXXXX, ku ktorému má povinnosť dbať o jej všestranný vývoj, sústavnú a dôslednú starostlivosť o jej výchovu a výživu, vyplývajúcu z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tieto svoje zákonné povinnosti zanedbávala najmä tým, že nezabezpečila, aby školu riadne navštevovala a umožnila jej tak viesť záhaľčivý život, v dôsledku čoho mal. M. K., ako žiačka 6. ročníka, v školskom roku 2024/2025, za obdobie od 02.09.2024 do 14.01.2025, vymeškala 399 neospravedlnených vyučovacích hodín.

Po skončení skráteného vyšetrovania predložil vyšetrovateľ PZ prokurátorku spisový materiál s návrhom na zastavenie trestného stíhania.

Preskúmaním na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu som zistila, že u obvinenej XXXXX je dôvodné zastavenie trestného stíhania postupom podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Obvinená XXXXX uviedla, že nevie čítať, ani písať, je pozbavená svojprávnosti. Využila svoje zákonné právo a odmietla vo veci vypovedať.

Svedok – poškodený XXXXX uviedol, že je opatrovníkom poškodenej mal. XXXXX, nar. XXXXX, avšak rodinu osobne nepozná. Poukázal na správu z vykonaného šetrenia Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, z ktorej vyplýva rodinná situácia a pomery v rodine. Náhradu škody nežiada.

XXXXX uviedla, že je učiteľkou Základnej školy XXXXX Žiačkou ich školy v školskom roku 2024/2025 je aj XXXXX, nar. XXXXX, ktorá od 02.09.2024 do 10.02.2025 vymeškala 469 neospravedlnených vyučovacích hodín. Škola komunikuje iba s opatrovníkom matky Mahulieny Kudráčovej, XXXXX, nakoľko bola súdom pozbavená svojprávnosti. Matka sa vôbec nezaujíma o školskú dochádzku dcéry, škola matku ani nepozná. Všetky upozornenia sa zanedbávanie povinnej školskej dochádzky a pozvania na pohovor sa zasielali matke Mahuliene Kudráčovej, no napriek tomu k náprave nedošlo. Matka na pohovory nechodila.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Michalovciach, Odboru kriminálnej polície XXXXX, vydanom pod č. ORP-6/1-VYS-MI-2025 dňa 07.03.2025 bol podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu XXXXX sp. zn. 21Tp/28/2025 zo dňa 25.02.2025 do konania pribratý znalec z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, XXXXX, na vyšetrenie duševného stavu obvinenej XXXXX

Závery znaleckého posudku č. 11/2025 preukazujú, že obvinená XXXXX trpí duševnou poruchou – ťažkou duševnou zaostalosťou (diagnóza podľa MKCH:

F71.0), ktorá je dlhodobého až trvalého charakteru. Ide o výrazné obmedzenie kognitívnych schopností a schopnosti samostatne fungovať. V čase spáchania skutku trpela stredne ťažkou mentálnou retardáciou (F71.0), čo je duševná porucha s trvalým charakterom. V dôsledku tejto poruchy nebola schopná rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania – nerozumela významu a dôsledkom zanedbania povinnej školskej dochádzky svojej dcéry. Zároveň nebola schopná svoje konanie ovládať, pretože pre svoju mentálnu úroveň nemala dostatočné poznávacie schopnosti, ani právne vedomie, ktoré by jej umožnili uvedomiť si svoje povinnosti a konať v súlade so zákonom. Obvinená netrpí závislosťou na alkohole, ani iných návykových látkach. Klinické vyšetrenie nepreukázalo žiadne príznaky užívania návykových látok, neboli prítomné abstinénčné príznaky, telesné, ani behaviorálne komplikácie. Obvinená poprela kontakt s návykovými látkami a neboli zistené žiadne znaky závislosti, ani rizikového užívania. Obvinená nie je schopná chápať zmysel trestného konania. Z dôvodu výrazného kognitívneho deficitu, absencie právneho vedomia a neporozumenia základným spoločenským a právnym pojmom nie je spôsobilá pochopiť podstatu konania, ktorého je účastníkom. Nie je schopná poradiť sa s obhajcom, sledovať konanie, vyjadrovať sa k dôkazom, ani sa obhajovať. Znalec neodporúča ochrannú liečbu ambulantnou alebo ústavnou formou, keďže jej mentálny stav nevyžaduje špecifickú psychiatrickú liečbu, ale kontinuálnu sociálnu a opatrovateľskú starostlivosť. Jej mentálny stav je dôsledkom nevratnej vývojovej poruchy – stredne ťažkej mentálnej retardácie, ktorá nevyžaduje aktívnu psychiatrickú intervenciu formou ochrannej liečby. Potrebuje však trvalý dohľad a starostlivosť opatrovníka, čo je zabezpečené v rámci civilnoprávnej ochrany.

Súčasťou spisového materiálu sú aj oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky mal. XXXXX, predvolania rodiča do školy, upozornenia na nedbalú školskú dochádzku, rodný list maloletej, rozsudok Okresného súdu XXXXX sp. zn. Nc 728/92 zo dňa 04.08.1993, z ktorého je zrejmé pozbavenie XXXXX spôsobilosti na právne úkony, ako aj uznesenie Okresného súdu XXXXX sp. zn. 15Ps/10/2018 zo dňa 11.06.2018, právoplatného dňa 03.07.2018, ktorým súd XXXXX ustanovil za opatrovníka XXXXX.

Z miesta trvalého bydliska, z obce XXXXX, je hodnotená všeobecne. Nevlastní žiaden majetok a je poberateľkou invalidného dôchodku. V rokoch 2010 až 2018 bola spoločne so svojím druhom XXXXX, riešená pre záškoláctvo.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX o vykonanom šetrení rodinných, osobných a sociálnych pomerov v rodine obvinenej Mahulieny Kudráčovej vyplýva, že úrad v rodine vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately priebežne od roku 2008, kedy bolo avizované zanedbávanie školskej dochádzky u školopovinných detí. Naposledy bol plán práce v rodine vypracovaný z dôvodu záškoláctva, pre toho času už plnoletého Jozefa. Miera ohrozenia bola u mal. Márii určená ako nízka, v rodine budú opätovne vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a do plánu práce bude zahrnutá aj mal. Marta, sestra Márie z dôvodu, že úrad v súčasnosti eviduje nepravidelnú dochádzku aj u nej. Nenaplnené potreby – primárne biologické a emocionálne potreby sú rodičmi uspokojované, avšak rizikom i faktorom, ktorý ovplyvňuje situáciu dieťaťa, sa javí nízky intelekt matky, ktorá si zrejme neuvedomuje trestné následky a do akej miery je schopná vnímať riziká a riešiť vzniknuté problémy. Úrad nedokáže posúdiť, nakoľko je to kompetencia odborných lekárov – či

je matka schopná zabezpečovať deťom riadnu starostlivosť a výchovu a XXXXX áno, do akej miery. Taktiež táto situácia je akýsi stály a nemenný jav v rodine, naučené vzorce správania sa, kde príčinou nepravideľnej školskej dochádzky nie sú deti, ale ich rodičia, v tomto prípade zdravotný – mentálny stav matky a neprítomnosť otca v domácnosti, z dôvodu zabezpečovania príjmu rodiny. Za zdroje a možnosti riešiť situáciu dieťaťa možno považovať podporu blízkej rodiny – uja maloletých, susedov a pomoc obce – terénnych pracovníkov. Otec detí má potenciál a kapacitu zvládať výchovu a starostlivosť o deti, avšak taktiež sa snaží rodinu finančne zabezpečiť. Jednou z možností otca, ako situáciu vyriešiť, je hľadať si zamestnanie v mieste trvalého bydliska, aby dokázal dohliadnuť na dochádzku detí.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov a správnych deliktov MV SR je zrejmé, že obvinená doposiaľ nebola priestupkovo postihnutá.

V odpise registra trestov nemá žiadny záznam.

Prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona sa dopustí ten, kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožní viesť záhaľčivý život a čin spácha závažnejším spôsobom konania – po dlhší čas.

Na základe dôkazov vykonaných v skrátenom vyšetrowaní mám za to, že bolo preukázané, že skutok, ktorý sa obvinenej kladie za vinu sa stal, má znaky trestného činu a že ho spáchala obvinená XXXXX.

Prokurátor má v zmysle § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku povinnosť zastaviť trestné stíhanie XXXXX zistí, že stíhaný skutok sa stal, naplňa znaky trestného činu a spáchal ho obvinený, ktorý nebol v čase spáchania činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Táto nepríčetnosť musí byť dostatočne v prípravnom konaní preukázaná. Uvedené ustanovenie Trestného poriadku súvisí s § 23 Trestného zákona, ktoré vylučuje trestnú zodpovednosť za spáchanie trestného činu osobou nepríčetnou. Dôležitou podmienkou je, aby nedostatok rozumovej a ovládacej schopnosti existovali v čase spáchania činu inak trestného.

Podľa § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, XXXXX tento zákon neustanovuje inak.

Obvinená XXXXX, vzhľadom na závery znaleckého posudku trpí duševnou poruchou, a to stredne ťažkou duševnou zaostalosťou, ktorá je dlhodobého až trvalého charakteru. V čase spáchania skutku trpela stredne ťažkou mentálnou retardáciou, nebola schopná rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania, nebola schopná svoje konanie ovládať, pretože pre svoju mentálnu úroveň nemala dostatočné rozpoznávacie schopnosti, ani právne vedomie, ktoré by jej umožnili uvedomiť si svoje povinnosti a konať v súlade so zákonom.

Vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že skutok uvádzaný v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia sa stal, tento skutok

napĺňa znaky trestného činu a spáchala ho obvinená, ktorá pre nepríčetnosť nebola v čase spáchania skutku trestne zodpovedná.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Alica Fedorová, PhD.
prokurátorka